

TERVOLA
Myönteisiä mahdollisuuksia

Tervolan kunta

Koulukuljetusopas

1.3.2016

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta 17.6.2014

Sivistyslautakunta 1.3.2016

Sisällys

1 Turvallinen koulumatka	3
2 Perusopetuslaki määrittelee kuljetusoikeuden muodostumisen	3
3 Kuljetusperusteet Tervolan sivistystoimessa	3
Koulukuljetukseen oikeutetut oppilaat	4
Harkinnanvaraiset koulukuljetukset	4
Koulumatkan mittaaminen ja kesto	5
4 Liikenneturvallisuus	5
Oppilaan vastuu	5
Vanhemmat huolehtivat, että oppilas	5
Kuljettajan vastuu	6

---

1 Turvallinen koulumatka

Koulukuljetusoppaassa on Tervolan kunnan koulukuljetusten periaatteet ja käytänteet. Oppaan avulla huoltajat, kuljettajat ja koulut saavat tietoa koulukuljetuksista, jotka ovat koulunkäyntiä tukevaa toimintaa ja onnistuvat hyvällä yhteistyöllä koulujen, liikennöitsijöiden ja oppilaiden huoltajien kanssa.

Tervolassa koulukuljetukset järjestetään ensisijaisesti julkista joukkoliikennettä ja linjaliikennettä käyttäen ja vasta toissijaisesti erillisin linja-auto- tai taksikuljetuksin.

2 Perusopetuslaki määrittelee kuljetusoikeuden muodostumisen

Perusopetuslaki 32 §:

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitettua päivähoitosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoitosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoitoon. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. ([19.12.2003/1139](#))

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. ([24.6.2010/642](#))

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään lasten päivähoitoon lasten päivähoitosta annetun lain 11 c §:ssä tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista päivähoito- ja esiopetuspaikan välillä. ([8.4.2011/324](#))

Perusopetuslaki 48b §:

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestettäessä tulee ottaa huomioon, että niillä toimintaan osallistuvilla lapsilla, joilla on 32 §:n mukainen oikeus koulumatkaetuuteen, on mahdollisuus käyttää tätä etuutta.

3 Kuljetusperusteet Tervolan sivistystoimessa

Koulukuljetuksista päätetään perusopetuslain ja Tervolan kunnan sivistyslautakunnan hyväksymien koulukuljetusperusteiden mukaisesti.

Koulukuljetukseen oikeutetut oppilaat

1. kun koulumatka on yli 5 km
2. 0 – 2 luokkalaiset, kun koulumatka on yli 3 km
3. esioppilaat, kun oppilas tarvitsee esiopetuksen lisäksi päivähoitoa aamuisin tai iltapäivisin ja matka hoitoon on yli 3 km.

Koulukuljetukset järjestetään vain sen huoltajan luota, jonka osoite on merkitty väestörekisteriin oppilaan vakituiseksi asuinpaikaksi.

Huoltajalla on oikeus anoa saattoavustusta koulukuljetuksen vaihtoehtona. Saattoavustus myönnetään korkeintaan lukuvuodeksi kerrallaan. Avustusta on haettava ennen kuljetustarpeen alkamista. Saattoavustuksen suuruus on sama kuin kulloinkin voimassa oleva KELAn oman auton käytöstä maksama korvaus.

Harkinnanvaraiset koulukuljetukset

Näiden koulukuljetusten myöntäminen perustuu harkinnanvaraisuuteen. Harkinnanvaraiset koulukuljetukset myöntää joko sivistyslautakunta tai koulunjohtaja/rehtori.

4. *jos koulumatka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava* ja kun lääkärintodistuksella, psykologin- tai muun asiantuntijan lausunnolla on todistettu oppilaan tarvitsevan kyyditystä, sivistyslautakunta voi tehdä hakemuksesta päätöksen korkeintaan lukuvuodeksi kerrallaan. Jos kysymyksessä on krooninen sairaus/vamma, voidaan kuljetus hakemuksesta myöntää koko oppivelvollisuuden ajaksi. Asiantuntijalausunto ei velvoita kuntaa kuljetuksen järjestämiseen, mutta sitä käytetään asiantuntija-apuna päätöksenteossa
5. *koulumatkan vaarallisuus*, kun poliisiviranomaisen todistuksella matka on todettu oppilaan kuljettavaksi vaaralliseksi, sivistyslautakunta voi tehdä hakemuksesta päätöksen korkeintaan lukuvuodeksi kerrallaan
6. 3 – 6 luokkalaisille, ns. *talviajan erilliskuljetukset* 3 – 5 km:n matkalta koulunjohtajan/rehtorin päätöksellä 1.11. – 28.2., perusteena koulutien vaarallisuus tai syrjäisyys
7. *tapaturman* johdosta järjestettävä tilapäinen kuljetus järjestetään lääkärintodistuksen perusteella koulunjohtajan/rehtorin päätöksellä. Koulupäivän aikana sairastuneen oppilaan kuljettamisesta otetaan yhteyttä huoltajaan oppilaan kotiin noutamiseksi

Koulukuljetusetua ei tarvitse hakea kohtien 1. ja 2. tapauksessa. Sen sijaan kohtien 3.-7. tapauksissa etua haetaan lomakkeella, joka löytyy kunnan www sivuilta.

Halutessaan huoltajat voivat itse ostaa koulukyydin koululaiselle, jolla ei ole oikeutta maksuttomaan koulukuljetukseen. Tämä on mahdollista julkisen liikenteen linja-autojen lisäksi myös muilla kuin erityislasten taksireiteillä silloin, kun taksissa on tilaa.

Koulumatkan mittaaminen ja kesto

Koulumatkan pituus mitataan oppilaan väestörekisteriin merkitystä vakinaisesta osoitteesta. Reitti mitataan lyhyintä, jalankulkukelpoista ja yleisessä käytössä ympäri vuoden olevaa tietä pitkin kotitien risteyksestä koulun portille.

Koulukuljetusta ei välttämättä järjestetä koko koulumatkalle, vaan koulumatka voi muodostua osittain oppilaan itse kulkemasta osasta linja-autoreitin varteen, linja-autopysäkille tai taksireitin varteen. Itse kuljettavan matkan osuus on enintään 3 km.

4 Liikenneturvallisuus

Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Tervolan kunta painottaa vanhempien vastuuta lastensa koulumatkoista. Huoltajien toivotaan huolehtivan siitä, että koulunsa aloittaville ja vanhemmillekin oppilaille opetetaan turvallinen koulumatkareitti, aikataulut ja liikenteessä kulkeminen. Vanhempien on opastettava ja neuvottava sekä tarpeen mukaan kuljettava mukana ja saatettava lasta, kunnes hän oppii itse kulkemaan ja huomioimaan liikennettä.

Tervolan kunta tekee omalta osaltaan jatkuvaa työtä koulumatkojen turvallisuuden parantamiseksi. Kouluissa koulumatkojen liikenneturvallisuuteen liittyvät asiat kerrataan vuosittain.

Oppilaan vastuu

- on ajoissa sovitulla odotuspaikalla, että kaikki kuljetettavat ehtivät oikeaan aikaan kouluun ja kotimatkalle; mikäli myöhästyy kuljetuksesta, tällöin kuljetus on vanhempien vastuulla
- odottaa autoa rauhallisesti eikä aiheuta vaaraa itselleen eikä muille
- nousee autoon rauhallisesti
- istuu penkille ja kiinnittää turvavyön ja pitää sen kiinnitettynä matkan ajan
- automatkalla käyttäytyy asiallisesti ja ottaa muut kuljetettavat huomioon
- noudattaa hyviä tapoja ja kuljettajan antamia ohjeita
- kertoo kuljettajalle, jos matkan aikana tulee ongelmia itselle tai toisille
- poistuu autosta viivyttämättä. Jos joutuu ylittämään tien, odottaa, kunnes kuljetusautoon jatkanut matkaa

Vanhemmat huolehtivat, että oppilas

- on ajoissa kuljetuspaikalla
- käyttää pimeällä heijastinta tai heijastinliiviä
- tuo mukanaan tarvittavat välineet asianmukaisesti pakattuna
- lisäksi vanhemmat ilmoittavat oppilaan koulukuljetuksiin tulevista muutoksista kuljettajalle ja tarvittaessa koululle

---

Kuljettajan vastuu

- positiivinen asenne tehtävän suorittamiseen, autossa koulukyytikilpi paikallaan
- kuljetettavien lista aina mukana, mahdollisten muutosten huomioiminen päivittäin
- auto on määräysten ja ohjeiden mukainen sekä siisti, turvavyöt kunnossa ja niitä on tarpeellinen määrä
- oppilaisiin tai heidän perheisiinsä liittyviä asioita ei kerrota ulkopuolisille
- varmistettava, että oppilailla on turvavyö kiinni
- esittäytyminen uuden lukuvuoden alkaessa
- ajaminen liikennesääntöjä noudattaen
- koulukuljetusreitin ajaminen tilauksen mukaisesti, tilaaja määrää reitin - ei matkustaja
- yhteisesti sovitun aikataulun noudattaminen, pysähtymispaikkojen ilmoittaminen kuljetettaville
- pysäköiminen niin, että oppilas voi nousta ja jäädä kyydistä turvallisessa paikassa
- oppilaiden sijoittaminen kuljetettavien koko huomioiden, kuormitusmääräysten noudattaminen
- liikuntavälineiden kuljettaminen
- järjestyksenpito autossa, ongelmatilanteissa yhteydenotto koululle
- autosta poistuvan oppilaan opastaminen, saattaen vaihdettavien oppilaiden vastaanottajalle ohjaaminen
- puhelinnumeron antaminen huoltajille mahdollisten sairastumisten ja poissaolojen varalta.

Mikäli oppilas toistuvasti häiritsee omalla toiminnallaan koulukuljetuksia, voidaan oppilaalta evätä koulukuljetus määräajaksi. Tällöin huoltajat vastaavat oppilaan koulukuljetuksesta.

Liikennöitsijöiden vastuu kattaa koulumatkan.

Tervolan kunta on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa ja välitöntä koulumatkaa koulun ja kodin välillä sekä koulun järjestämiä opinto- ym. retkiä. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Esinevahinkoja ei korvata.

Yhteystiedot

Lapinniemen koulun rehtori 7-9	0400 755 094
Lapinniemen koulun apulaisrehtori 0-6	040 151 9722
Kaisajoen koulun koulunjohtaja 0-6	040 151 9701
Louen koulun koulunjohtaja 0-6	040 151 9800
Mattisen koulun koulunjohtaja 0-6	040 151 9799
Sivistysjohtaja	0400 218 521
